

MINISTERSTVO
PRŮMYSLU A OBCHODU

AMSP ČR

ASOCIACE MALÝCH A STŘEDNÍCH
PODNIKŮ A ŽIVNOSTNÍKŮ ČR

VNÍMÁNÍ ŘEMESEL

Srpen 2016

© 2016 Ipsos. All rights reserved. Contains Ipsos' Confidential and Proprietary information and may not be disclosed or reproduced without the prior written consent of Ipsos.

GAME CHANGERS

Pozadí a cíle výzkumu

AMSP ČR nyní realizovala ve spolupráci s MPO komplexní analýzu vnímání řemesel, v níž se zaměřovala především na témata:

- Vnímání řemeslných oborů/řemesel a řemeslníků populací ČR
- Pohled absolventů řemeslných oborů
- Co učinit pro posílení zájmu a motivaci mládeže ke studiu technických oborů a řemesla

Metodika kvantitativní části

**Metoda
sběru**

Online sběr dat pomocí panelu Populace.cz

**Cílová
skupina**

- 1/ Populace ČR (18 – 65 let)
- 2/ Rodiče dětí od 6 – 18 let
- 3/ Učitelé základních škol
- 4/ Mladí lidé ve věku 16 – 18 let
- 5/ Řemeslníci pracující na IČO

**Velikost
vzorku**

- 1/ n=600
- 2/ n=155
- 3/ n=50
- 4/ n=62
- 5/ n=101

**Termín
sběru dat**

Srpen 2016

**Výzkumný
nástroj**

- 1/ Strukturovaný dotazník o délce 12 minut
- 2/ Strukturovaný dotazník o délce 4 minut
- 3/ Strukturovaný dotazník o délce 4 minut
- 4/ Strukturovaný dotazník o délce 4 minut
- 5/ Strukturovaný dotazník o délce 9 minut

Populace

Rodiče

Učitelé ZŠ

Mladí lidé

Řemeslníci

Metodika kvalitativní části

**Metoda
sběru**

Skupinová diskuse

**Cílová
skupina**

Řemeslníci, kteří jsou 2 – 5 let po střední odborné škole, 4 řemeslníci OSVČ, 4 zaměstnaní

Design FGD

8 respondentů ve skupině
Délka trvání: 90 min

**Termín
realizace**

Jihlava 1.8.2016
16:30 – 18:00

**Výzkumný
nástroj**

Scénář skupinové diskuse

Mladí řemeslníci

Hlavní závěry

1. Řemeslníci a postoje k nim

Lidé řemeslo vnímají **pozitivně** a věří, že se řemeslníci mohou mít dobře. Řemeslníků si **váží za kvalitně odvedenou práci a dobré ceny**. Dávají jim přednost před službami velkých firem a věří, že se jejich **postavení** bude v čase nadále **zlepšovat**.

Pokud shání řemeslníka, tak především mezi svými známými.

Spokojenost se službami řemeslníka

Value for money

Odbornost

Kvalita práce

T2B

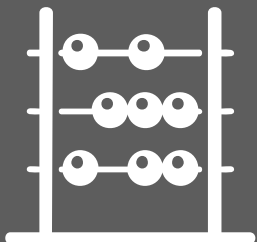
Řemeslníci jsou si vědomi toho, že zákazníci ocení **spolehlivost, rychlost a kvalitu práce**. Nevěří však, že je pro zákazníky důležitá kvalifikace a praxe, přestože sami zákazníci to tak vidí. Zákazníky si řemeslníci shání mezi známými a věří, že **dobrá pověst** je klíčová v získávání dalších zakázek. Někteří se snaží klientelu udržet **nízkými cenami**.

2. Atraktivnost řemesla a nové technologie spojené s řemeslnými službami

Studium řemeslných oborů není pro mladé lidi příliš atraktivní, protože čím dál více kladou důraz na vyšší vzdělání a práci v pohodlném prostředí.

Rodiče by své děti ale ve studiu řemesla podporovali, pokud by o to samy stály.

Studenti řemeslných oborů ale připouští, že je škola příliš nepřipravila pro praxi.

Atraktivita studia řemesla
očíma populace ČR

Prezentaci řemesel v médiích vnímá pozitivně spíše široká veřejnost než řemeslníci sami. Ti by uvítali, kdyby o nich média více mluvila v pozitivním slova smyslu, čímž by napomohla odbourávání negativních stereotypů potenciálních studentů a celé společnosti.

Široká veřejnost věří, že dojde v blízké budoucnosti k propojení IT technologií s řemeslem a že by se řemeslníci mohli stát správci chytrých domácností. Sami řemeslníci jsou k digitalizaci řemesel více skeptičtí než veřejnost.

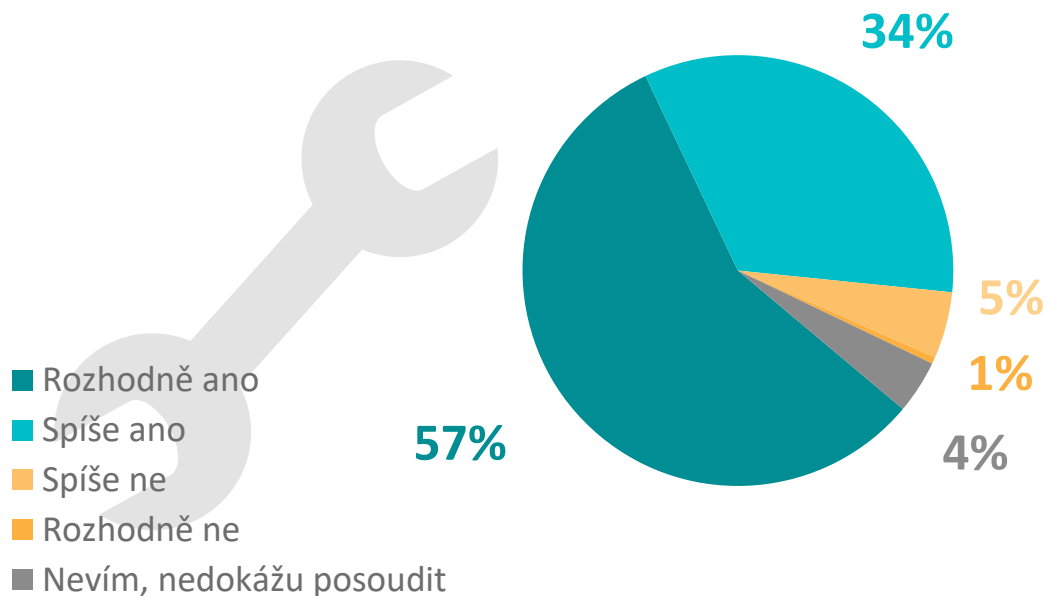
**Jak lidé vnímají
řemeslníky a samotné
řemeslo?**

Velká část z nich věří tomu, že člověk, který vystuduje řemeslný obor, v životě neustrádá a může se mít dobře.

Q20. Myslíte si, že se může mít v životě dobře člověk, který vystudoval řemeslný obor?

Mohou se mít dobře lidé, kteří vystudovali řemeslný obor?

n=600

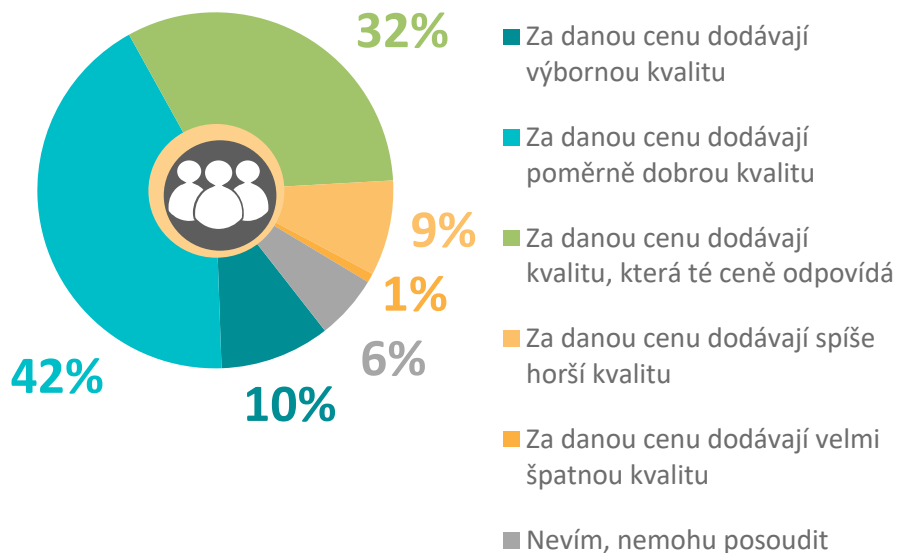

84 % lidí hodnotí tzv. value for money u řemeslnické práce kladně.

Q8. Jak hodnotíte poměr cena/výkon, který **VYUČENÍ** řemeslníci nabízejí?

Jaká je value for money?

n=600

A jak vnímají své ohodnocení sami řemeslníci?

“

OSVČ jsou se svým příjmem spíše **spokojení**. Fakturovanou **cenu** se vždy snaží **přizpůsobit typu klienta** (podnikatelé vs. starší lidé, chudší lidé apod.).

Zaměstnaní cítí, že mají nižší příjem, než by si dle nich samotných zasloužili. Proto se snaží dodělávat kvalifikace, od kterých očekávají, že je znalostmi i schopnostmi posunou na vyšší příjmovou úroveň.

Když jsou to důchodci, tak jim třeba neúčtuju cestu, aby to měli levnější.

Instalatér, OSVČ

Komentář AMSP ČR:

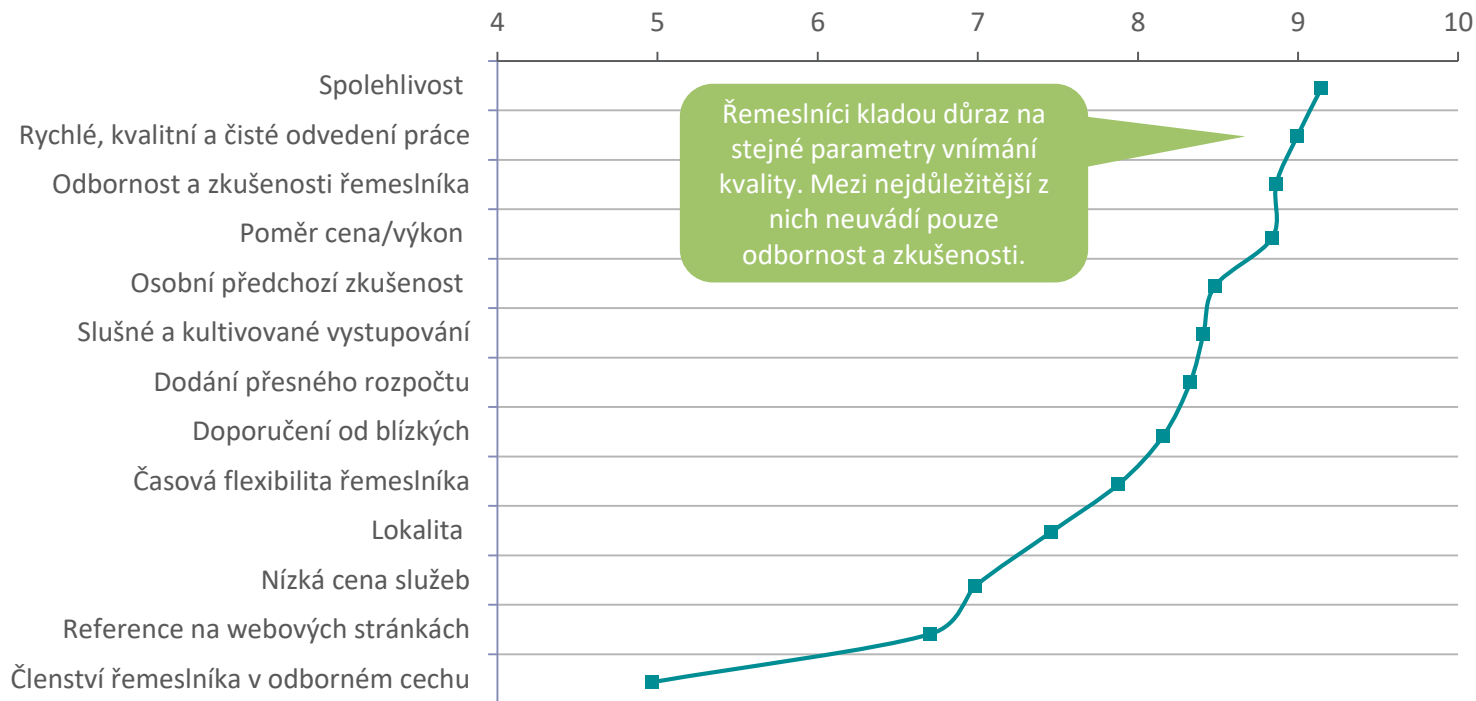
To, že 84 % zákazníků je s prací **vyučených** řemeslníků spokojeno nebo nemají zásadnějších připomínek a pouze 10 % je nespokojeno, je důležitá informace, která potvrzuje, že **kvalifikovaní řemeslníci v naprosté většině splňují očekávání zákazníků.**

Při výběru řemeslníka lidé nejvíce dbají na to, zda je spolehlivý, odvádí rychlou a kvalitní práci za dobrou cenu a zda má zkušenosti z oboru.

Q9. Co je pro Vás důležité při výběru řemeslníka?

Podle čeho si lidé vybírají řemeslníky?

n=600

Komentář AMSP ČR:

Je patrné, že zákazníkovi již nestačí pouze kvalitní odborná práce a cena, ale automaticky předpokládá rychlost, čistotu, kultivovanost a dodržení cenové nabídky.

**Jaká je zkušenost lidí
s řemeslníky?**

V případě potřeby lidé hledají řemeslníky v okolí svého bydliště a mezi svými známými.

Q10. Když hledáte řemeslníka, kde ho hledáte?

Kde lidé hledají řemeslníky?

n=600

Nevím 3 %

22 %

Řemeslníka hledám pouze mezi svými známými

7 %

Řemeslníka hledám klidně i v širším okruhu

29 %

Řemeslníka hledám ve své obci/městě

8 %

Řemeslníka hledám na odborných webech

32 %

Řemeslníka hledám ve svém městě a jeho okolí (cca do 50 km)

0 %

Řemeslníka hledám u řemeslných cechů.

Komentář AMSP ČR:

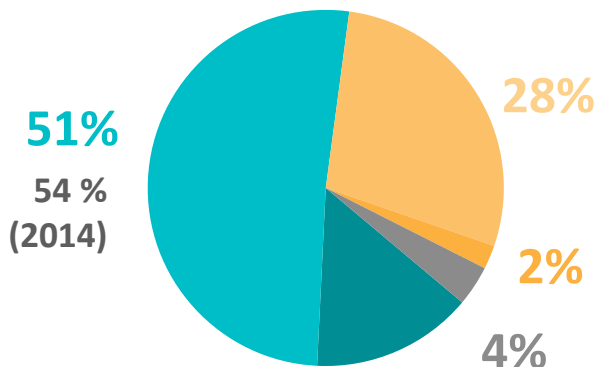
Stále převažuje osobní doporučení a zkušenost s dodavatelem, překvapuje ale nižší důvěra k elektronickým vyhledávačům a nevyužívání informací z cechů.

Dostupnost českých řemeslníků se za poslední dva roky zhoršila. Závisí mimo jiné na tom, jak velcí odborníci jsou. Čím vyšší odbornost, tím spíše je třeba zamluvit si jejich čas dopředu.

Q4. Jak **dostupní** jsou **VYUČENÍ** řemeslníci ve Vašem okolí? Q5. A liší se podle Vás dostupnost různých řemeslníků podle toho, jak velkými odborníky ve své oblasti jsou?

Jaká je dostupnost řemeslníků?

n=600

- Jsou dostupní zcela bez problémů
- Spíše jsou dostupní
- Spíše nejsou dostupní
- Nejsou vůbec dostupní
- Nevím, nemohu posoudit

15%
28%
(2014)

Větší odborníci jsou hůře dostupní a je potřeba si je zamluvit včas

79%
74%
(2014)

Odbornost nehraje roli

10%

Nevím, nedokážu říci

11%

Komentář AMSP ČR:

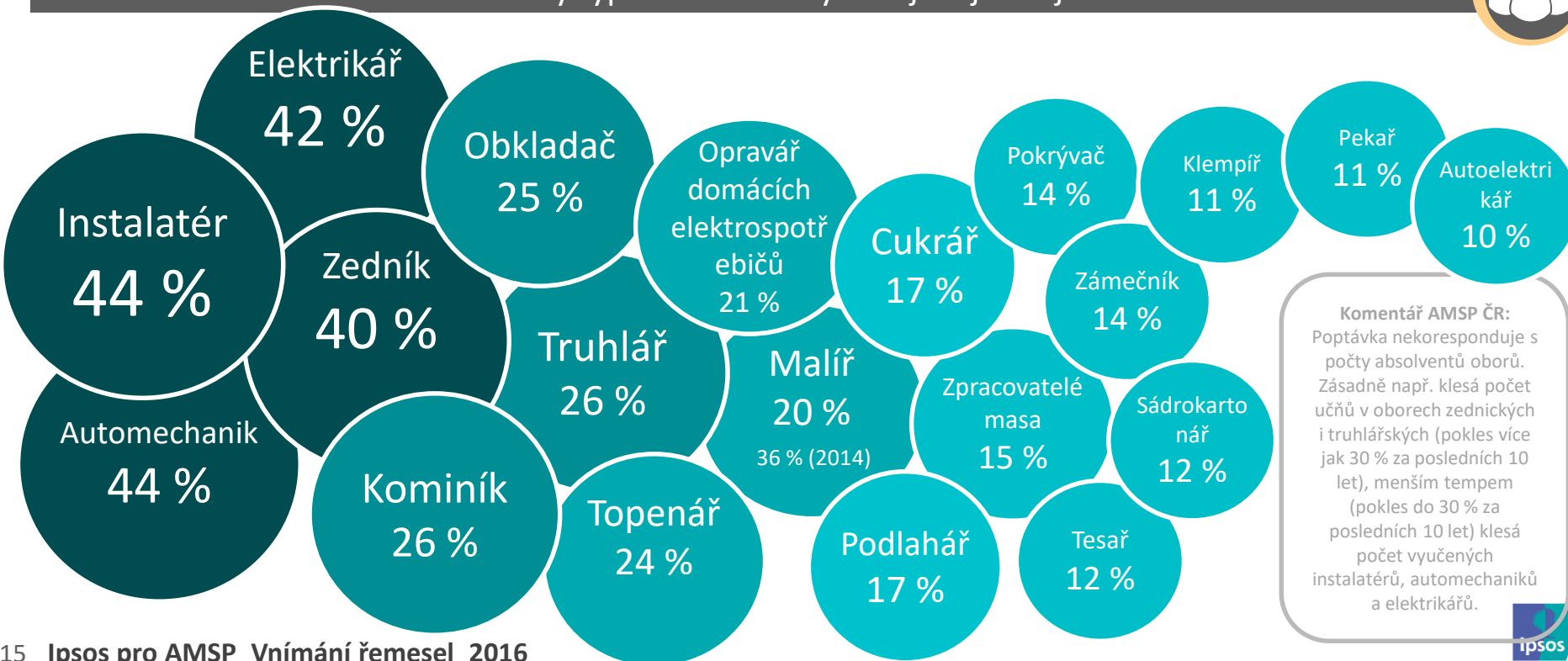
Nižší dostupnost vyučených řemeslníků logicky svádí k využívání nekvalifikovaných dodavatelů, např. hodinových manželů.

Nejžádanější jsou instalatéři, automechanici, elektrikáři a zedníci.

Q25. Mohl/a byste, prosím, nyní uvést, jakých řemeslníků jste během posledních pěti let využil/a?

Jaký typ řemeslníků využívají nejčastěji?

n=526

Jaké jsou zkušenosti samotných řemeslníků?

Řemeslníci cítí, že si klienti jejich práce váží, a to především díky jejich dobré pověsti a kvalitě odváděné práce.

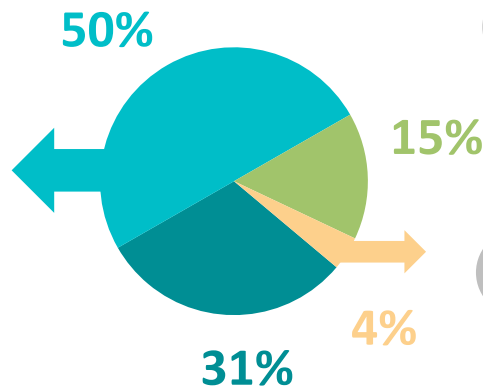
R3. Jak si podle Vás váží klienti Vaší práce? R4. Z čeho usuzujete, že si Vaší práce váží? R4a. Z čeho usuzujete, že si Vaší práce neváží?

Proč si řemeslníci myslí, že si jich klienti váží/neváží?

n=101

- 68 % Mám dobrou pověst a lidé si mne doporučují
- 46 % Odvádím kvalitní práci a takových řemeslníků je na trhu málo.
- 35 % Odvádím práci za dobrou cenu
- 20 % Lidé si váží řemeslníků, protože jsou sami nezruční a neumí si často zajistit ani drobné opravy v domácnosti
- 7 % Časová nedostupnost řemeslníků - lidé jsou rádi za kohokoliv.

- Rozhodně si jí váží
- Spíše si jí váží
- Ani váží, ani neváží
- Spíše si jí neváží
- Rozhodně si jí neváží

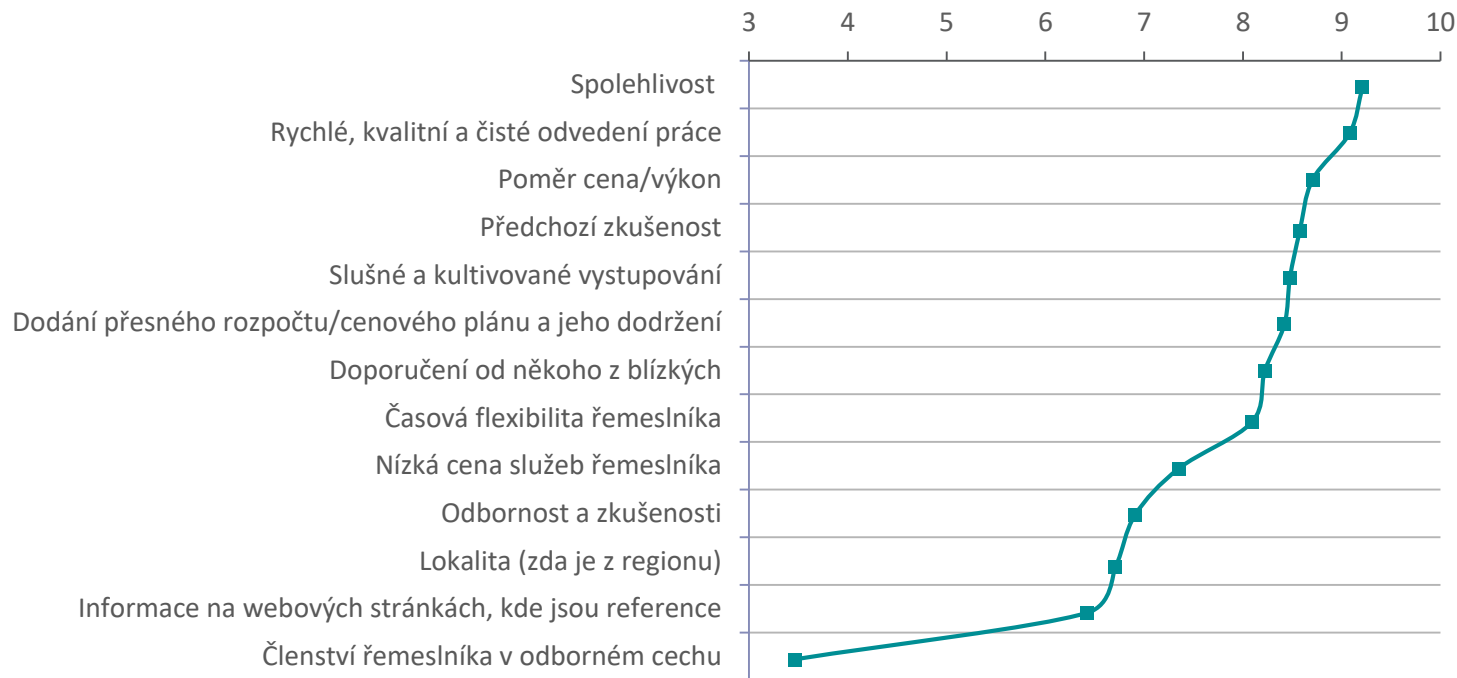
- 75 % Řemeslníci jsou předražení
- 25 % Lidé nejsou s prací řemeslníků obecně spokojeni – mají vysoké nároky
- 25 % Lidé řemeslníky pohrdají, protože je považují za méně vzdělané a méně kultivované
- 25 % Pověst řemeslníků kazí lidé, kteří se za řemeslníky v daném oboru pouze vydávají a nemají odborné vzdělání
- 25 % Řemesla nejsou považována za odbornou činnost, ač jejich odbornost stále narůstá
- 25 % Pověst řemeslníků kazí špatná pověst učilišť a jejich absolventů

Domnívají se, že klíčové pro udržení klientely je být spolehlivý, odvádět práci rychle a kvalitně a mít dobrou cenu. Zkušenosti jsou však podle nich na rozdíl od názorů populace méně důležité.

R2. Co je podle Vás pro lidi důležité, když si lidé vybírají řemeslníka?

Co si řemeslníci myslí, že je pro zákazníka důležité?

n=101

Komentář AMSP ČR:
Řemeslníci věří nejvíce své dovednosti a pověsti, méně sází na nízkou cenu, naopak webové prezentace nebo členství v cechu stále považují za méně důležité. To je například podstatný rozdíl mezi našimi a německými řemeslníky, kteří příslušnost k cechu a využívání nových technologií pro prezentaci své práce považují za samozřejmost a prestiž.

Řemeslníky pracující na živnostenský list nejvíce trápí hon na živnostníky a konkurence nekvalitních neodborných řemeslníků.

R15. Co Vám osobně jako řemeslníkovi ztěžuje situaci?

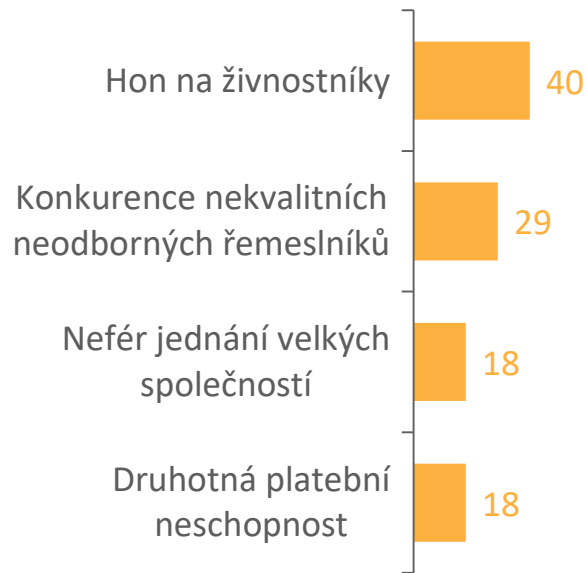

Co řemeslníkům ztěžuje situaci?

n=101

Komentář AMSP ČR:

Řemeslníci nesou nelibě trvalý tlak na nejmenší živnostníky spojovaný s kritikou a nepochopením role zejména OSVČ ve společnosti. Za problém považují zvětšující se počet nekvalifikovaných dodavatelů, kteří méně odbornou práci kazí jejich pověst a současně podsekávají ceny, neboť se v ceně jejich práce většinou neobjeví náklady spojené s kvalifikovanou živností. Nezanedbatelný není ani problém opožděných plateb.

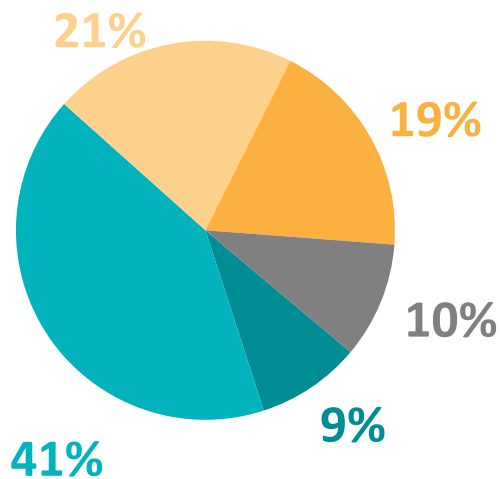

Většina řemeslníků pro svoji propagaci nevyužívá žádné webové stránky, kde by si i zákazníci sdíleli reference. Mají prý dost práce i bez toho.

R10. Využíváte webové stránky, které umožňují sdílení referencí zákazníků nebo zveřejňování nabídek a poptávek?

R10a. Z jakého důvodu takové stránky nevyužíváte?

Využívají řemeslníci webových stránek, kde zákazníci sdílí reference?

n=101

Komentář AMSP ČR:

Poměrně zajímavý komentář, který potvrzuje, že řemeslníci se prosazují spíše konzervativními cestami. Věcný argument, že mají dostatek práce i bez nových technologií, je opětovným potvrzením, že dobrý řemeslník se nemusí obávat o svoje živobytí.

- Ano, jsem na nějakém takovém webu registrován/a a využívám ho
- Ano, vím o takových stránkách, ale nejsem nikde registrován/a
- Ne, nevyužívám, ale uvažuji o tom
- Ne, ani nevím, že takové stránky existují
- Nevím/nedokáži říci

25%
Nemyslím si, že by mi to pomohlo.

54%
Nepotřebuji je, mám dost práce i bez nich.

n=24

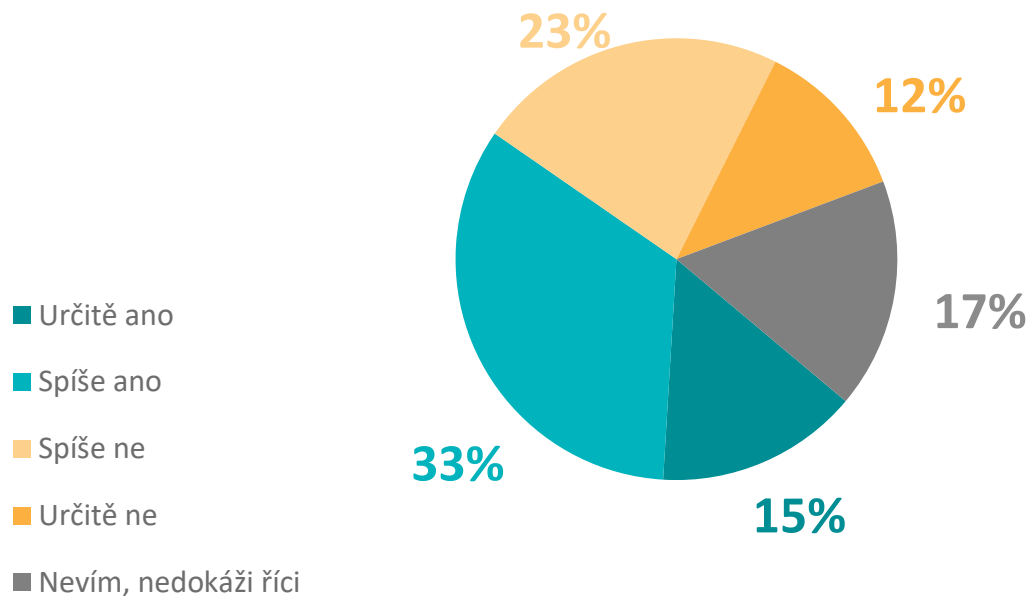
**Jak vnímají řemeslníci
cechy a mistrovskou
zkoušku?**

Řemeslníci se v polovině případů domnívají, že jejich působení v cechu může být pro klienty garancí kvality služeb.

R5. Domníváte se, že je členství řemeslníka v řemeslném cechu je určitou garancí kvality pro zákazníky?

Jak řemeslníci vnímají cechy?

n=101

Komentář AMSP ČR:

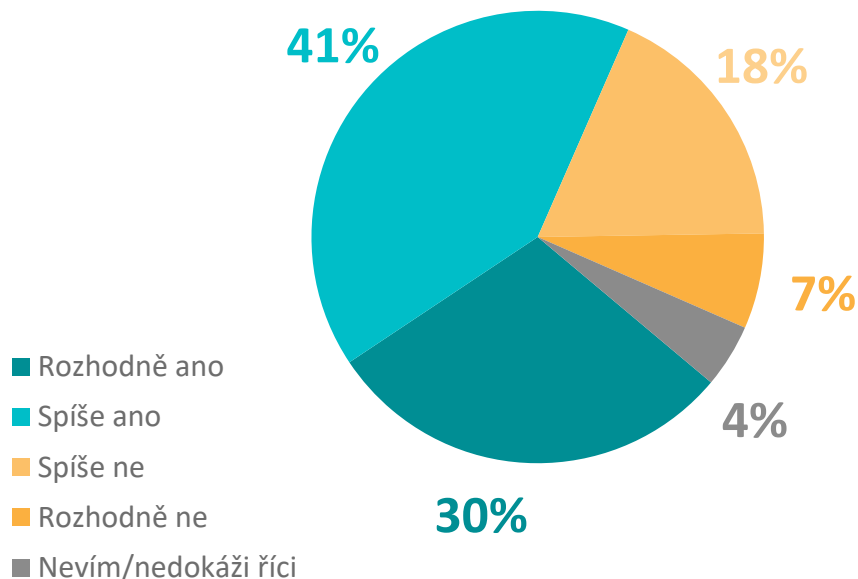
Část tuzemských řemeslníků posuzuje účast v cechu stále spíše pragmatickým ekonomickým pohledem a pokud mu nepřinese více zakázek, nevidí důvod se organizovat. To je stále v kontrastu s vyspělými evropskými zeměmi, kde příslušnost k cechu znamená vyjádření společenského postavení, respektu k tradici, připravenost vzdělávat se v oboru a garantovat nejvyšší kvalitu.

Řemeslníci by uvítali mistrovskou zkoušku, která by zákazníkům garantovala, že jsou ve svém oboru kvalifikovaní a jsou schopní odvést kvalitní práci.

RO. Bylo by pro Vás zajímavé si zajistit mistrovskou zkoušku, která by byla nejvyšší kvalifikací v daném řemesle s garancí kvality vůči zákazníkovi?

Mistrovská zkouška

n=88

Komentář AMSP ČR:
Jedno z nejdůležitějších sdělení celého průzkumu. Řemeslníci mají zájem prokázat nejvyšší kvalifikaci a mistrovská zkouška, která se projednává s MŠMT, má svoje opodstatnění. Mj. se tím přirozenou cestou prokáže odbornost dodavatele a zákazník, požadující nejvyšší kvalitu služeb, se bude moci lépe orientovat.

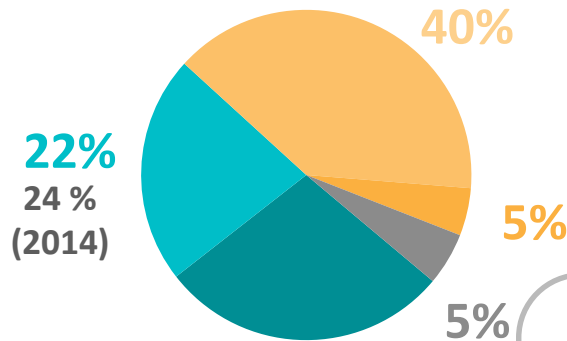

Jaké jsou postoje lidí ke studiu řemeslných oborů a jaké zkušenosti si odnesli jejich absolventi?

Polovina populace si myslí, že studium řemesla by mohlo být pro mladé lidi zajímavé, a věří, že si dobrý řemeslník může přijít na dobré výdělyky a že je třeba na to mladé lidi upozornit.

Q14. Je podle Vás **studium řemesel** dnes pro mladého člověka zajímavé? Q17. Co by podle Vás motivovalo mladé lidi k tomu, aby se chtěli živit řemeslem?

Je pro mladé lidi atraktivní studium řemesla? Jak je k studiu namotivovat? n=600

- Určitě ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Rozhodně ne
- Nevím, nedokážu říci

- Ukázat, že dobrý řemeslník si může vydělat hodně peněz 67 %
- Užší spolupráce škol s firmami a řemeslníky 60 %
- Znovu zavést dílny do výuky ZŠ 53 %
- Medializování špičkových řemeslníků 32 %

Komentář AMSP ČR:
 Je patrné, že musíme motivovat školy i firmy ke vzájemné spolupráci a že cesta k přesvědčení žáků začít uvažovat o praktickém vzdělání by měla být přirozená, ve smyslu vzbuzení zájmu, nikoliv „trestem za prospěch.“

49 % řemeslníků si myslí, že by je mohla namotivovat užší spolupráce škol s firmami a řemeslníky. Dále bychom jim měli ukázat, že si dobrý řemeslník může vydělat hodně peněz (45 %). Napomoci by mohlo i znovuzavedení dílen na ZŠ (35 %).

Mladí lidé si řemeslné obory vybírají na základě dostupnosti a atraktivity, ale dávají i na názory svých známých či kamarádů. Ke studiu daného oboru by je motivovala možnost stipendia, certifikátů/licencí nebo odměny za praxi.

Podle čeho si studenti vybírají SŠ?

- Podle **oboru**, ke kterému mají vztah a kterému se chtějí věnovat do budoucna.
- Na základě **dostupnosti od domova**.

Kde čerpají informace o SŠ?

- **Zkušenosti známých/kamarádů**
- **Dny otevřených dveří**
- **Internet**

„Já jsem byl na **dni otevřených dveří**. Bylo to přínosný, ukázali nám přímo něco z **praxe**, co se na škole bude dělat a **vybavení školy – posilovnu apod.**

Truhlář, zaměstnanec

Co by mohlo motivovat ke studiu na odborné SŠ?

Stipendium

“

„**Stipendium je dobrá motivace pro to, aby měl člověk dobrou docházku a prospěch.**“

Tesař, zaměstnanec

Certifikáty/licence

„**Třeba na automechanikovi mají v rámci studia zahrnuté získání řidičáku na různé dopravní prostředky. To by mohlo být i třeba na truhláři, licence na různé stroje.**“

Truhlář, zaměstnanec

Odměny za praxi

„**My jsme dostávali za praxe peníze, asi 500,- za měsíc. V té době byl člověk rád za každou korunu, dopředu jsem ani nevěděl, že peníze budeme dostávat a mile mě to překvapilo.**“

Zedník, zaměstnanec

Nejdůležitější částí studia je ale pro studenty řemeslných oborů praxe, která po nástupu na školu bývá zklamáním.

Jak je pro řemeslníky důležitá praxe během studia?

“

„Vyučoval nás mistr kovář a truhlář. Ani jeden nevěděl pořádně, co dělá, nebyli z mého oboru.“

Tesař, OSVČ

Pro praxi je důležité, aby...

- Byla vyučována **odborníky/mistry v oboru**
- Byla **prováděna v reálném prostředí**
- **Každý** student **dostal možnost si činnost při výuce vyzkoušet**
- Byly vyučovány **postupy, které jsou momentálně využívány**
- Zahrnovala **nové trendy**, a zaměřovala se tak na **reálné potřeby zákazníků**

„My vůbec **nejezdili na stavby**, všechno jsme si zkoušeli jen u nás v dílnách. Takže jsme vůbec nevěděli, jak to naživo vypadá.“

Elektrikář, zaměstnanec

„Nás vždycky bylo tak **10 na jednoho mistra v jednom pokoji, takže si to vyzkoušeli tak dva nejaktivnější a zbytek na ně koukal.**“

Instalatér, OSVČ

„My jsme všechno **ve škole dělali ručně**, potom jsem přišel do práce a tam **se všechno dělá na strojích. Já ani nevěděl, jak ten stroj zapnout.**“

Truhlář, zaměstnanec

To potvrzují i příběhy dnešních absolventů. Kromě kvalitní praxe chybí i předměty, které by je připravily na vlastní podnikání a na komunikaci s budoucími zákazníky.

Co odborná škola řemeslníky nenaučila?

- Mezi praktické dovednosti, které by budoucí řemeslníky mohla naučit i střední odborná škola, patří například:

- Znalosti z oblasti podnikání
- Komunikace s budoucími zákazníky
- Kalkulace ceny své práce

„Kdyby třeba s vyučujícím přišel nějaký starší člověk, který by si hrál na zákazníka, to by bylo fajn. Abychom v praxi viděli, jak to probíhá. Do té doby jsem se staršíma lidma moc nejednal.“

Zedník, zaměstnanec

„Určitě by bylo super, kdyby byla možnost mít předměty, který by nám ukázaly, jak na daně a tak, když bychom chtěli podnikat. Ať jsou ty předměty třeba dobrovolný, jen pro ty, který to zajímá, protože někdo má jistý, že bude zaměstnanec.“

Elektrikář, zaměstnanec

„Dalo by se naučit, jak si člověk má spočítat materiál. Že do toho musí započítat cestu, auto a všechno, to člověku hned nedojde. To by mi práci ulehčilo.“

Instalatér, OSVČ

„Já se jednání se zákazníky učil až při samotný práci, možná by bylo dobrý, kdyby nás někdo připravil na to, co všechno si můžou vymyslet.“

Tesař, OSVČ

Chybějící znalosti si řemeslníci shánějí nejčastěji od svých rodinných příslušníků či známých, kteří s danou problematikou mají zkušenosti. Dalším zdrojem informací je vyhledávání na internetu.

„Nás je větší skupina OSVČ, všechno jsme si tak nějak sami vyhledali a mně hodně pomohl táta, který už ví co a jak.“

Instalatér, OSVČ

„Já si všechno hledal sám, ale je to těžký se prohrabat všemi těmi dokumenty na webu. Je toho hodně.“

Tesař, OSVČ

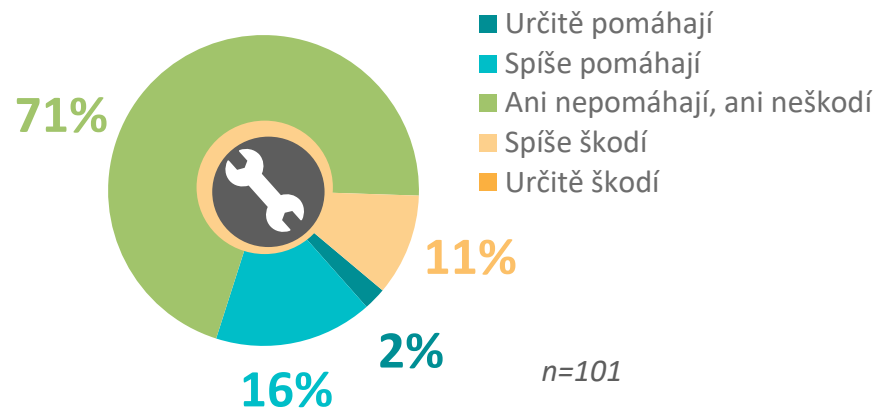
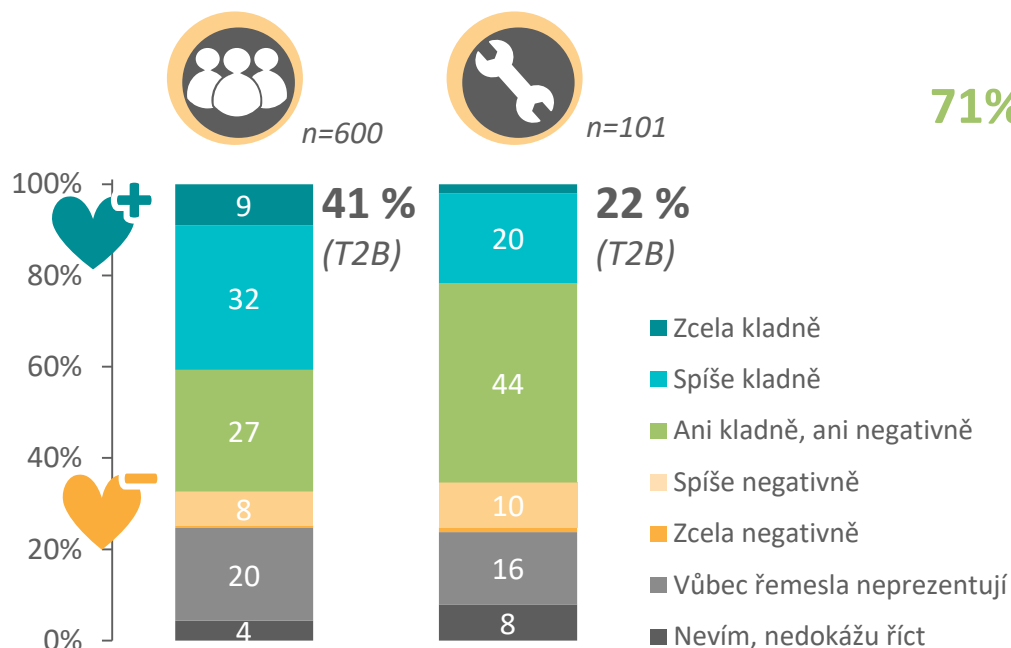
Jak řemeslo prezentují
médiá?

Široká veřejnost vnímá prezentaci řemesel v médiích pozitivněji než sami řemeslníci. 11 % z nich má totiž pocit, že média řemeslníkům dokonce spíše škodí.

Q2, R12. Jakým způsobem podle Vás média prezentují řemesla, řemeslníky a řemeslné obory?

R13. Máte pocit, že média řemeslníkům obecně škodí nebo pomáhají?

Jak jsou řemesla prezentována médii?

Také proto by řemeslníci uvítali více mediální propagace, která by mohla zvrátit případné negativní stereotypy potenciálních studentů a společnosti.

Média a řemeslo

- Řemeslníci cítí, že média **o řemeslu informují nedostatečně**. Pokud je řemeslo zmíněno, tak většinou **v negativním slova smyslu**.

“

„Většinou řeknou, že někde **spadlo lešení**, ale že by řekli něco pozitivního, to ne.“

Zedník, zaměstnanec

Jak by se dalo řemeslo v médiích propagovat?

- **Upozorňovat na úspěšné projekty a další řemeslné činnosti.**
- **Komunikovat náročnost, odbornost, kvalifikovanost a zodpovědnost řemesel.**

„Proč třeba nemluví o tom, že byla někde zrekonstruovaná nějaká důležitá stavba?“

Tesař, zaměstnanec

„Člověk si představí, že zedník jen vezme kýbl a lopatu a jde a o poledních pauzách pije lahváče. Tak jednoduchý to ale není.“

Zedník, zaměstnanec

Odborné střední školy v médiích

- Odborné střední školy se dle řemeslníků prezentují zejména prostřednictvím **dnů otevřených dveří**. Informace o školách se podle nich většinou také nachází **v novinách**.

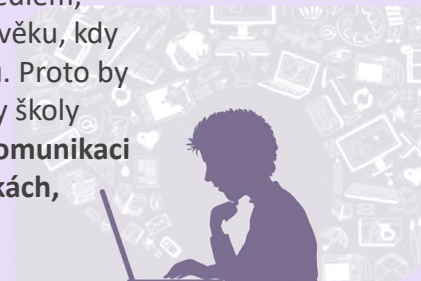
“

„Školy mají většinou nějaký informace v novinách, ale pochybuju, že to ty děcka čtou.“

Instalátér, OSVČ

Co by řemeslníci školám doporučili?

- **Internet je hlavním médiem, které využívají děti ve věku, kdy si vybírají střední školu. Proto by se dle řemeslníků měly školy zaměřovat právě na komunikaci na internetu na stránkách, které jsou studenty navštěvované.**

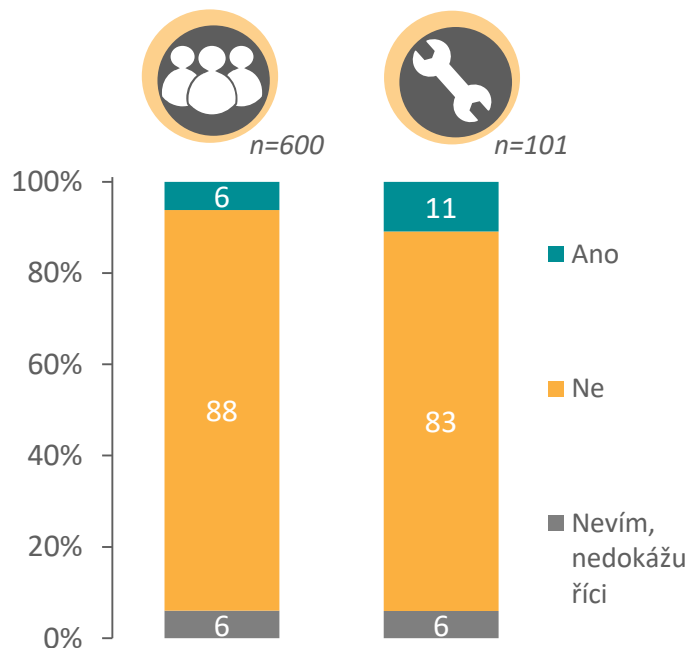

**Jak známé je téma
digitalizace řemesel?**

Digitalizace řemesel zatím není lidem příliš známá, ale Češi i samotní řemeslníci předpokládají, že budou na řemeslníky v oblasti IT kladeny větší nároky.

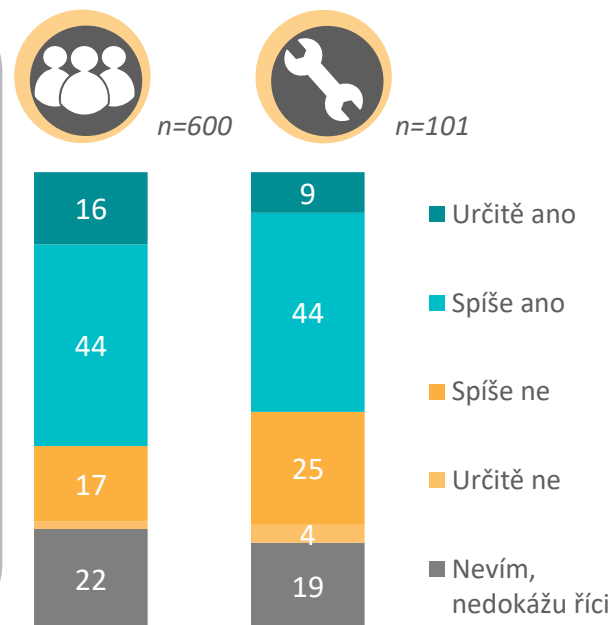
M1. Doslechli jste se už o „digitalizaci řemesel“?

Povědomí o digitalizaci řemesel

M2. Myslíte si, že dojde v blízké budoucnosti k propojení IT technologií a řemesla, kdy budou po řemeslnících požadovány vyšší IT dovednosti?

Propojení IT technologií a řemesla

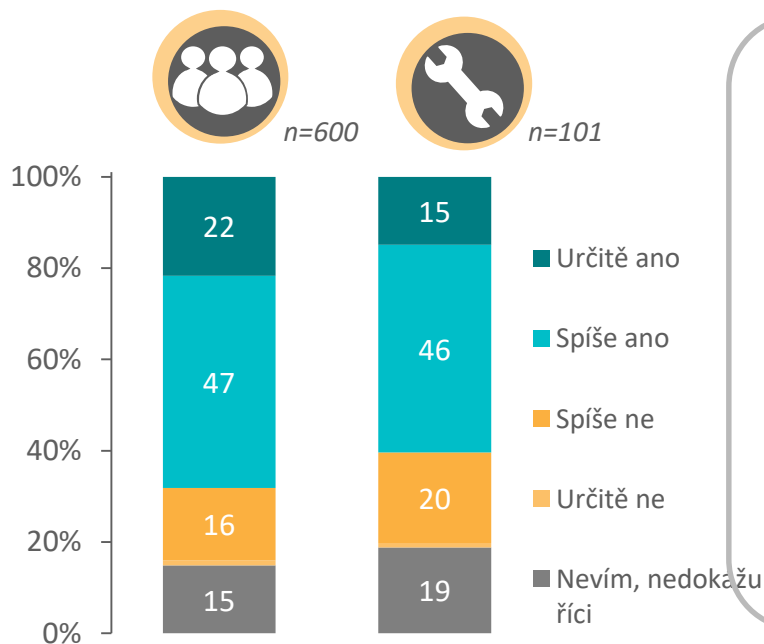
Komentář AMSP ČR:
Jak spotřebitelé, tak řemeslníci sice intuitivně tuší, že nové technologie se propojí i s moderním řemeslem, ale většina neví jak...Odborné asociace zde musí sehrát důležitou roli v oblasti vzdělávání a přenosu know-how ze zahraničí.

Lidé také věří, že řemeslníci budou těmi, kdo budou spravovat chytré domácnosti a že by řemeslo spojené s IT mohlo být zajímavé pro mladé lidi.

M3. Je podle Vás reálné, že budou v blízké budoucnosti kvalifikovaní řemeslníci zajišťovat správný chod např. chytrých domácností?

M4. Myslíte si, že by moderní řemeslo spojené s IT technologiemi a další moderní technikou mohlo být atraktivní pro mladé lidi, kteří vyrostli na internetu?

Chytré domácnosti a řemeslníci

Komentář AMSP ČR:
Velmi důležité sdělení. Zákazníci očekávají, že jim řemeslníci budou schopni propojit technické zařízení domácnosti s výpočetní technikou. Pro řemeslníky z oblasti TZB, instalatérství, elektrikářství atd. je to důležitá zpráva, co budou muset bezpodmínečně splňovat.

Atraktivita řemesla propojeného s IT technologiemi

